

OCHRANA DETÍ, MLADÝCH ĽUDÍ, DOBROVOLNÍKOV A ZAMESTNANCOV V RADE MLÁDEŽE TRNAVSKÉHO KRAJA

Usmernenie o ochrane fyzického, psychického a duševného zdravia a bezpečnosti detí a mladých ľudí a ostatných dospelých.

I. ÚČEL TOHTO USMERNENIA

1. Rada mládeže Trnavského kraja (ďalej len „RMTK“) si kladie za cieľ chrániť život a zdravie detí a mladých ľudí, ktorí sa zúčastňujú jej aktivít, a podporovať ich harmonický telesný, duševný a citový rozvoj. Zároveň usiluje o zachovanie svojej politickej nezávislosti, dodržiavanie vnútorných pravidiel a predpisov, efektívne fungovanie organizácie a dobré meno RMTK, jej pracovníkov a dobrovoľníkov v očiach verejnosti.
2. RMTK vytvára prostredie, v ktorom sa deti a mladí ľudia môžu bezpečne rozvíjať a v ktorom zamestnanci a dobrovoľníci pracujú spôsobom, ktorý predchádza ublíženiu deťom. Základom prevencie je konanie v najlepšom záujme dieťaťa a mladého človeka. V RMTK je tento prístup zhrnutý v Etickom kódexe správania sa k deťom, mladým ľuďom a dospelým, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou tohto usmernenia.

II. ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

1. Všetci zamestnanci, dobrovoľníci a spolupracovníci, ktorí pôsobia na aktivitách a podujatiach RMTK, sú povinní dodržiavať Etický kódex správania sa k deťom, mladým ľuďom a dospelým.
2. Etický kódex tvorí prílohu tohto usmernenia a je záväzný bez ohľadu na funkciu alebo rolu konkrétnej osoby na podujatí.

III. PREDCHÁDZANIE RIZIKÁM

1. Každý zamestnanec alebo dobrovoľník pracujúci s deťmi a mládežou je povinný na požiadanie organizátora aktivity alebo podujatia preukázať svoju bezúhonnosť nahliadnutím do výpisu z registra trestov.
2. Ak sa na podujatí vyhotovujú fotografie alebo videozáznamy, je potrebné získať:
 - súhlas od účastníkov nad 18 rokov,
 - súhlas zákonného zástupcu v prípade účastníkov do 18 rokov.
3. Pri práci s deťmi a mládežou sa nepripúšťa:
 - žiadna forma šikany,
 - psychické ponižovanie,
 - telesné tresty a tresty spôsobujúce fyzickú alebo psychickú bolesť,
 - tresty vedúce k nadmernému vyčerpaniu a ohrozeniu zdravia,
 - izolácia, zosmiešňovanie alebo znevažovanie účastníkov.
4. Odporúča sa, aby sa na každom podujatí RMTK nachádzali aspoň dve dospelé osoby poverené priamou prácou s deťmi a mládežou.
5. Odporúča sa, aby dospelý pracovník neostal s dieťaťom osamote – pokiaľ je to možné, stretnutia prebiehajú v prítomnosti ďalšej dospeléj osoby alebo iného dieťaťa.

IV. NOCOVANIE

1. Pri podujatiach, na ktorých sa zabezpečuje prenocovanie maloletých a mladistvých, organizátor dbá na to, aby:

- chlapci a dievčatá mali oddelené zóny na spanie,
- dospelí organizátori mali oddelené ubytovanie alebo spacie zóny od maloletých a mladistvých.

Ak to nie je možné, dospelý organizátor nikdy nespí s maloletými alebo mladistvými sám v jednej miestnosti – vždy je prítomná minimálne ešte jedna dospelá osoba. Výnimku predstavujú zákonní zástupcovia, ktorí spia spolu so svojimi vlastnými deťmi.

Ak mladiství a mladí dospelí tvoria jednu nerozdeliteľnú skupinu, ktorú nie je možné rozdeliť podľa veku alebo pohlavia, organizátor ich na začiatku podujatia vhodne poučí o pravidlách správania, vzťahoch, intímnom spoložití a zodpovednosti za svoje konanie.

2. Organizátor podujatia sa vždy, keď je to možné, usiluje zabezpečiť oddelené ubytovanie/spacie zóny pre:

- dospelých mužov a ženy,
- mladých mužov a ženy.

Ak by oddelenie osôb podľa pohlavia predstavovalo väčšie riziko (napr. bezpečnostné dôvody), toto pravidlo sa primerane neuplatní. Rodiny, manželia a partneri žijúci v jednej domácnosti môžu spať spoločne.

3. Na viacdňových podujatiach RMTK organizátor zabezpečí oddelené sociálne zariadenia a umyvárne/sprchy. Oddelenie zabezpečí jasným označením a primeraným informovaním účastníkov.

V. HLÁSENIE PORUŠENÍ

1. Ak sa prípad odohrá na podujatí RMTK a na aspoň jednu z nasledovných otázok odpoviete „ÁNO“, je vašou povinnosťou situáciu nahlásiť a chrániť práva dieťaťa alebo mladého človeka:

- Boli ste svedkom týrania alebo zneužívania?
- Podozrievate niekoho z týrania alebo zneužívania dieťaťa?
- Máte podozrenie, že dieťa je zanedbávané?
- Máte podozrenie na fyzické týranie?
- Máte podozrenie na psychické týranie?
- Máte podozrenie na sexuálne zneužívanie?

2. Ak je dieťa alebo mladý človek bezprostredne ohrozený, je potrebné IHNEĎ kontaktovať políciu na čísle 158 a následne postupovať podľa interných pokynov RMTK.

VI. AKO SA ZACHOVAŤ KEĎ VÁM DIEŤA, MLADÝ ČLOVEK NAHLÁSI NÁSILIE, TÝRANIE ALEBO ZNEUŽÍVANIE

- Zachovajte pokoj a rozvahu.
- Citlivo dieťa alebo mladého človeka vypočujte tak, aby mal pocit, že ho beriete vážne.
- Nechajte mu čas, aby mohol príbeh porozprávať vlastným tempom a slovami.
- Pýtajte sa len na nevyhnutné objasňujúce otázky (napr. „Môžeš mi povedať, čo tým myslíš?“).
- Uistite dieťa alebo mladého človeka, že urobil dobre, že o situácii prehovoril.
- Jasne povedzte, že nenesie žiadnu vinu za to, čo sa stalo.
- Nesľubujte, že všetko zostane „tajomstvom“. Môžete však vysvetliť, že informáciu posuniete len tým osobám, ktoré sú oprávnené ju vedieť.
- Nehodnoťte a nesúďte osobu, proti ktorej je obvinenie smerované.
- Čo najskôr si urobte podrobný záznam o tom, čo bolo povedané – pokiaľ je možné, zaznamenajte presné slová dieťaťa alebo mladého človeka.
- Kontaktujte kanceláriu Rady mládeže Trnavského kraja (rmtk.tt@gmail.com).

Ak chce dieťa alebo mladý človek zostať v anonymite, môžete mu odporučiť anonymné linky pomoci – napríklad Linku detskej istoty 116 111 alebo internetovú poradňu IPčko (www.ipcko.sk), ktoré sú dostupné nepretržite a bezplatne.

ZÁVEREČNÉ A ZRUŠOVACIE USTANOVENIA

Táto smernica je záväzná pre všetkých zamestnancov, dobrovoľníkov a spolupracovníkov pôsobiacich na akciách a aktivitách Rady mládeže Trnavského kraja. Nahrádza predchádzajúce interné dokumenty RMTK, ktoré upravovali túto oblasť, v rozsahu, v akom sú s týmto usmernením v rozpore.

ETICKÝ KÓDEX SPRÁVANIA, OCHRANY A BEZPEČNOSTI

Rada mládeže Trnavského kraja (RMTK) je nezisková organizácia – občianske združenie, ktoré zastrešuje 20 detských a mládežníckych organizácií, žiacke školské rady, mládežnícke parlamenty, obecné rady mládeže a neformálne skupiny mladých ľudí v Trnavskom kraji. Jej úlohou je reprezentovať a obhajovať záujmy členských subjektov voči samospráve, štátnej správe a verejnosti, prepájať mládežnícke organizácie a vytvárať priestor pre rozvoj a participáciu detí a mladých ľudí.

Vízia Rady mládeže Trnavského kraja

„Trnavský kraj je miestom, kde majú deti a mladí ľudia vytvorené podmienky na osobnostný rozvoj a aktívne občianstvo. Rada mládeže Trnavského kraja je uznávanou, odbornou a skúsenou organizáciou v oblasti participácie mladých ľudí, dobrovoľníctva, sociálnej prevencie, podpory zamestnateľnosti mladých, ľudských práv a medzinárodnej spolupráce v kontexte práce s deťmi a mládežou.“

PREAMBULA

Tento Etický kódex vychádza z poslania, vízie a stratégie RMTK. Formuluje princípy, ktoré v Rade mládeže Trnavského kraja zdieľame a ku ktorým sa zaväzujeme. Jeho účelom je chrániť všetky deti a mladých ľudí, ktorí sa zúčastňujú na podujatiach a aktivitách RMTK.

Dodržiavanie kódexu je záväzné pre každého, kto vystupuje v mene RMTK – bez ohľadu na jeho funkciu – pri akejkoľvek komunikácii s deťmi, mladými ľuďmi a dospelými. Kódex vnímame ako osobný záväzok, ako aj verejnú garanciu kvality smerom navonok i dovnútra organizácie.

I. DETI A MLADÍ ĽUDIA NA PRVOM MIESTE

ZAVÄZUJEME SA

- Správať sa k deťom, mladým ľuďom a ostatným dospelým členom s rešpektom,
- Dbať na bezpečnosť a zdravie detí, mladých ľudí a dobrovoľníkov. Zodpovedne pristupovať k rizikám,
- Zapájať deti, mladých ľudí do rozhodovania so zohľadnením ich veku a vývojových špecifik,
- Podporovať blaho detí, mladých ľudí a vytvárať pozitívne a bezpečné prostredie založené na dôvere,
- Usilovať sa o pozitívnu zmenu v životoch detí, mladých ľudí a dbať na to, aby sme im neuškodili,
- Rešpektovať individuálne hranice a potreby každého dieťaťa, mladého človeka a dospelého. Rešpektovať jedinečnosť osobnosti a osobného príbehu každého,
- Nastavovať zodpovedne pravidlá na podujatiach a sledovať ich dodržiavanie,
- Zasiahnúť v prípade ohrozenia dieťaťa, mladého človeka alebo iného dospelého člena inými osobami,
- Spolupracovať so zákonnými zástupcami detí, mladých ľudí a informovať ich,
- Preukazovať pri svojom konaní individuálnu zodpovednosť,
- Konat' vždy v súlade so Stanovami RMTK, internými smernicami a týmto Etickým kódexom správania a byť tak vhodným príkladom pre všetkých,
- Neprehladať správanie dieťaťa, mladého človeka alebo iného dospelého, ktorým šikanuje alebo ohrozuje seba a druhých,

- Zabezpečovať aby deti, mladí ľudia v Rade mládeže Trnavského kraja boli chránení pred zanedbávaním a fyzickým, sexuálnym a emocionálnym poškodením, zneužívaním a násilím, ako aj pred manipuláciou a nátlakom, či zo strany jednotlivca alebo kolektívu,
- Postupovať podľa daných štandardov a postupov pri podozrení, odhalení alebo obvinení zo zneužívania.

II. VZÁJOMNÝ REŠPEKT, ÚCTA

ZAVÄZUJEME SA

1. Uznávať význam tímovej práce ako základného princípu neformálneho vzdelávania; spolupracovať, počúvať iných a rešpektovať ich názory a hodnoty.
2. Nezneužívať svoju rolu pracovníka s mládežou, lektora či organizátora, ani potenciálne nerovný vzťah s účastníkmi na vlastný prospech. Tento záväzok platí aj po skončení podujatia – osobné vzťahy s účastníkmi nadväzujeme s veľkou opatrnosťou a s ohľadom na ich zrelosť a bezpečie.
3. Podporovať sa navzájom v odbornom raste, zdieľať skúsenosti a poznatky so skúsenejšími i menej skúsenými kolegami.
4. Otvorene hovoriť o vlastných chybách a pochybeniach s cieľom poučiť sa a predchádzať ich opakovaniu. Chybu vnímame ako príležitosť k učeniu.
5. Svojím správaním šíriť dobré meno Rady mládeže Trnavského kraja, a to na podujatiach, v každodennej komunikácii i v online priestore.